

Mustafa ERYÜZ
Hâkim

YARGITAY KARARLARIYLA
KORUMA TEDBİRLERİ NEDENİYLE
TAZMİNAT DAVASI

İÇİNDEKİLER

İTHAF VE TEŞEKKÜR.....	3
ÖNSÖZ.....	5
ÖZET.....	7
ABSTRACT.....	9
İÇİNDEKİLER.....	11
KISALTMALAR LİSTESİ.....	17
GİRİŞ	19

BİRİNCİ BÖLÜM KORUMA TEDBİRİ KAVRAMI VE ORTAK ÖZELLİKLERİ

1. KORUMA TEDBİRİ KAVRAMI VE HUKUKSAL NİTELİĞİ.....	21
2. KORUMA TEDBİRLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ	23
2.1. Yasal Düzenleme Zorunluluğu	24
2.2. Suç Şüpheleri	24
2.3. Geçici Nitelikte Olması.....	26
2.4. Ceza Muhakemesi Süreçlerinin İşletilmesinde Araç Olması.....	27
2.5. Koruma Tedbirlerinin Gecikemezliği.....	28
2.6. Belirli Makamlarca Kararlaştırılabilme	28
2.7. Koruma Tedbirlerine Başvurmada Ölçülülük İlkesi.....	29

İKİNCİ BÖLÜM
CMK'NIN 141.MADDESİ BAĞLAMINDA
TAZMİNAT TALEPLERİNE TEMEL TEŞKİL
EDEN KORUMA TEDBİRLERİ

1. YAKALAMA	31
1.1. Tanım, Amaç ve Hukuksal Nitelik	31
1.2. Yakalamanın Şekli.....	33
1.2.1. Yakalamanın Herkesçe Yapılması	34
1.2.2. Yakalamanın Kollukça Yapılması	36
1.2.3. Yakalama Tedbirinde Olağan Usul	37
1.3. Yakalananın Hakları	38
2. GÖZALTINA ALMA.....	40
2.1. Tanım, Amaç ve Hukuksal Nitelik	41
2.2. Gözaltı Tedbirine Karar Verme Yetkisi	42
2.3. Gözaltı Tedbirinde Süre.....	43
2.4. Gözaltı İşlemleri ve Gözaltına Alınanın Hakları	45
3. TUTUKLAMA	46
3.1. Tanım, Amaç ve Hukuksal Nitelik	47
3.2. Tutuklamanın Şartları	48
3.2.1. Tutuklamanın Şekli Şartları	50
3.2.1.2. Sanığa Güvence Belgesi Verilmemiş Olması ve Hâkim veya Mahkeme Kararı Olması	51
3.2.1.3. Tutuklama Yasağı Bulunmaması	52
3.2.1.4. Ölçülülük.....	53
3.2.2. Tutuklamanın Maddi Şartları	54
3.2.2.1. Kuvvetli Suç Şüphesinin Bulunması	54

3.2.2.2. Tutuklama Nedenlerinden Birinin Varlığı	55
3.2.2.2.1. Kaçma Şüphesinin Bulunması	56
3.2.2.2.2. Delilleri Karartma Şüphesi	58
3.2.2.2.3. Tanık, Mağdur veya Başkaları Üzerinde Baskıda Bulunma Şüphesinin Bulunması	59
4. ARAMA	61
4.1. Tanım, Amaç ve Hukuksal Nitelik	61
4.2. Arama Tedbirinin Şartları	63
4.2.1. Makul Şüphenin Varlığı	64
4.2.2. Hâkim Kararı ya da Yetkili Merciiin Yazılı Emrinin Bulunması	64
5. ELKOYMA	66
5.1. Tanım, Amaç ve Hukuksal Nitelik	67
5.2. ElKoyma Tedbirinin Şartları	69
5.2.1. Şüphenin Varlığı	69
5.2.2. Hâkim Kararı veya Yetkili Merciiin Yazılı Emrinin Bulunması	70

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KORUMA TEDBİRLERİNDEN KAYNAKLANAN TAZMİNAT SORUMLULUĞU

1. TAZMİNAT KAVRAMI ve TAZMİNATIN KAPSAMI	73
1.1. Maddi Tazminat ve Kapsamı	79
1.2. Manevi Tazminat ve Kapsamı	82
2. CMK'DA DÜZENLENEN TAZMİNAT NEDENLERİ	83
2.1. Kanunda Belirtilen Koşullar Dışında Yakalanma, Tutuklanma Veya Tutukluluğun Devamına Karar Verilmesi (141/1-a)	85

2.2. Kanunda Belirtilen Gözaltı Süresi İçinde Hâkim Önüne Çıkarılmama (141/1-b)	86
2.3. Kanunda Belirtilen Hakları Hatırlatılmadan veya Bu Haklardan Yararlanma İsteği Yerine Getirilmeden Tutuklanma (141/1-c).....	87
2.4. Kanuna Uygun Tutuklandığı Halde Makul Sürede Yargılama Mercii Huzuruna Çıkarılmama ve Bu Süre İçinde Hakkında Hüküm Verilmeme (141/1-d).....	88
2.5. Kanuna Uygun Şekilde Yakalandıktan veya Tutuklandıktan Sonra Kişinin Hakkında KYOK veya Beraat Kararı Verilmesi (141/1-e) ve CMK 323/3. Madde Düzenlemesi	90
2.6. Mahkûm Olup da Gözaltı ve Tutuklukta Geçirilen Sürenin Hükümlülük Süresinden Fazla Olması veya İşlenen Suç İçin Kanunda Öngörülen Cezanın Sadece Para Cezası Olması Nedeniyle Kişinin Zorunlu Olarak Bu Cezayla Cezalandırılması (141/1-f).....	92
2.7. Yakalama veya Tutuklama Nedenlerinin ve Haklarındaki Suçlamanın Kişiyeye Yazıyla veya Sözle Açıklanmaması (141/1-g).....	94
2.8. Kişinin Yakalanmasının veya Tutuklanmasının Yakınlarına Bildirilmemesi (141/1-h).....	94
2.9. Arama Kararının Ölçsüz Şekilde Yerine Getirilmesi (141/1-i).....	95
2.10. Koşulları Oluşmadığı Halde El Koyma Tedbirine Maruz Kalma veya El Koyulan Eşyasının Korunması İçin Gerekli Tedbirin Alınmaması ya da Eşyanın Amaç Dışı Kullanılması veya Zamanında Geri Verilmemesi (141/1-j).....	97

2.11. Yakalama veya Tutuklama Tedbirine Karşı Kanunda Öngörülen Başvuru İmkânlarından Yararlandırılmama (141/1-k).....	100
--	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
KORUMA TEDBİRLERİNDEN KAYNAKLANAN
TAZMİNAT DAVALARINDA USÛL

1. TAZMİNAT BAŞVURUSU.....	103
1.1. Başvuru Süresi	104
1.2. Dilekçenin İçeriği.....	106
1.3. Başvurabilecek Kişiler	108
1.4. Başvuramayacak Kişiler	111
2. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME.....	113
3. TAZMİNATIN HESAPLANMASI.....	114
4. YARGILAMA GİDERİ ve VEKÂLET ÜCRETİ	120
5. TAZMİNATIN GERİ ALINMASI ve RÛCU	121
6. KANUN YOLLARI.....	124
SONUÇ	127
KAYNAKÇA	129